

Nr 40.

Ankom till Riksdagens kansli den 21 maj 1912 kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande i grundlag af bestämmelse om Sveriges permanenta neutralitet.

Närvarande: Herrar Bonde, Branting, Trygger, Hagström*), Clason, Bellinder, Hellberg, Ekman, von Geijer, Mannheimer, Kjellén, Wavrinsky, Jansson i Djursåtra*), Ericsson, Nilsson*), Nyström, Edén, Larsson i Västerås, Magnusson och Larsson i Säby.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom Andra kammaren väckt motion, nr 79, hafva herrar *Palmstierna, Branting, Lindqvist, Thorsson, Persson i Malmö, Lindhagen, Christierson, Rydén* och *Larsson* i Västerås hemställt,

»att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla:

1) att Kungl. Maj:t ville gå i författning om en utredning angående de *rättsregler*, hvilka skola tillämpas af och gälla för Sverige för den händelse landet förklaras permanent neutralt;

2) att Kungl. Maj:t äfvenledes ville gå i författning om en utredning angående den lämpligaste *formen* för Sveriges permanenta neutralisering;

3) att Kungl. Maj:t, därest ofvannämnda utredningar därtill gifva anledning, ville *dels* för Riksdagen framlägga förslag till sådana författningsändringar, som påkallas för att i grundlagarna uttrycka Sveriges permanenta neutralitet, *dels* inleda de förhandlingar med främmande makter, hvilka för uppnående af den mest gynnsamma ställningen såsom permanent neutral stat kunna finnas erforderliga; samt

4) att Kungl. Maj:t måtte i fråga om sistnämnda förhandlingar ta i öfvervägande möjligheten och lämpligheten af att söka åstadkomma ett gemensamt uppträdande af Sverige, Norge och Danmark.»

Då emellertid de under punkt 1, 2, 3 senare delen och 4 väckta frågorna vore af natur att böra behandlas af tillfälligt utskott, men däremot punkt 3 förra delen enligt häfdvunnen praxis borde behandlas af konstitutionsutskottet, hade motionärerna på grund därpå ansett sig nödsakade att särskildt framställa följande yrkande,

»att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t, därest ofvannämnda utredningar därtill gifva anledning, ville för Riksdagen framlägga förslag till sådana författningsändringar, som påkallas för att i grundlagarna uttrycka Sveriges permanenta neutralitet.»

Rörande hvad motionärerna anfört till stöd för sin hemställan hänvisas till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Förevarande motion har af Andra kammaren hänvisats *dels* för behandling af sistnämnda hemställan till konstitutionsutskottet, *dels ock* för behandling af ofvannämnda under punkt 1, 2, 3 senare delen och 4 framställda yrkanden till kammarens femte tillfälliga utskott.

Sedan Andra kammarens femte tillfälliga utskott i sitt öfver de af utskottet behandlade delar af motionen afgifna utlåtande, nr 14, hemställt, att Andra kammaren måtte besluta, att motionen icke måtte föranleda till någon kammarens särskilda åtgärd, har kammaren bifallit denna utskottets hemställan.

Då på grund af Andra kammarens sålunda fattade beslut frågan i de af tillfälligt utskott behandlade delar förfallit, har utskottet saknat anledning att närmare ingå på det af motionärerna förebragta spörsmålet, och får utskottet sålunda hemställa,

att herr Palmstiernas m. fl. motion i förevarande del icke måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 maj 1912.

På utskottets vägnar:

CARL CARLSON BONDE.